

lem været tilfreds med den Maade, hvorpaa Regjeringen har løst denne Strid? Har Regjeringen løst den godt, kunde den vel fortsjæne en Anerkjendelse under en Debat som denne, men har den ikke løst den tilfredsstillende, saa var det en Anke imod Regjeringen, en Illustration af det ærede Medlems Paastand, at Regjeringen ikke havde forstaaet at varetage Statens Interesser. Regjeringen har i Løbet af de sidste Par Aar sluttet flere andre Traktater med fremmede Lande, Traktater, hvoraf nogle ere temmelig vigtige og indgribende; men det ærede Medlem har ikke med et eneste Ord berørt, hvorledes han har fundet, at disse Sager ere blevene ledede, og jeg synes dog, at man, naar der er Tale om, hvorvidt det er en dygtig Regjering, vi have, eller ikke, maa omtale den Slags Ting. Gaa vi nu over til den mere indre Styrelse, saa have vi for det Første Forholdene til vore Bilande. Der er den meget vigtige og vanskelige Sag om Islands Stilling. Da vi forrige Gang vare samlede, stod den paa et overordentligt betenkeligt Standpunkt; det lader til, efter de Udtalelser, der ere faldne fra Regjeringens Side i denne Samling, at den staar paa et ikke saa lidt bedre Standpunkt allerede nu. Det forekommer mig at kunne være ønskeligt at faae at vide, hvorledes det ærede Medlem betragter denne Sag, om han mener, at Regjeringen er gaaet frem korrekt, forstandigt, godt og heldigt eller ikke; thi havde den ikke gjort det, saa vilde det være en Grund til Misbillid. Gaa vi til de rent indre Sager, saa er der selvfølgelig forefaldet en Række Handlinger og Styrelser, hvoraf flere have været meget kraftige og indgribende Handlinger fra Regjeringens Side. Regjeringen er saaledes traadt op med stor Styrke mod visse Hørelser, der have fundet Sted i vort borgerlige Samfund, og der er blevet truffet vigtige Afgjørelser af tvivlsomme Spørgsmaal i administrativ Henseende. Der foreligger en hel Række af ministerielle Resolutioner, Beslutninger osv., og Spørgsmaalet er nu, om disse have været af den Bessaffenhed, at de kunne bisalbes eller ikke. Endelig har der fra Regjeringens Side været udviklet en betydelig Virksomhed, i Retning af at fremsætte Lovgivningsforslag for Tingene i denne og forrige Session. Have disse været skodesløst behandlede? Have de været slet affattede? Og ere de i det Hele gaaede i en liberal Retning? Dette maa det ærede Medlem dog udtale sig om. Eller har Regjeringen i det Hele paa den Maade, hvorpaa den har sørt Forhandlingerne med Rigsdagen, vist Mangel paa nogen af de Egenstaber, som i Almindelighed maa anses for at være de væsentlige for en Regjering, der stilles overfor en folkevalgt Representation? I saa Fald maa det ærede Medlem dog komme frem dermed og vise os, hvori det har bestaaet, og hvori det har ligget. I den Henseende mener jeg, at det ærede Medlem har en Gjæld til Folkethinget, som han ikke har betalt ved denne Veilig-

hed, hvor der dog unegtelig var særdeles megen Opfordring dertil. Det ærede Medlem og de andre ærede Medlemmer, som have understøttet ham, have ganske set bort fra dette vigtige Punkt, og de have ene og alene hestet deres Dine paa, hvad der kunde være politisk klogt, og hvad der kunde bidrage til at dempe Gemytterne; men derved synes det mig, at de Herrer ere vegne bort fra det Standpunkt, som de egentlig maatte indtage. Thi De maa jo erindre, at den Maade, som de Herrer tale om, ikke er den eneste Maade, hvorpaa en Samvirkelse kan finde Sted, men at der ogsaa er en anden Maade, nemlig den, at de Herrer, som hidtil have staaet saa stærkt imod Regjeringen, stille sig i et andet Forhold til den og opgave saadanne Tanker, som f. Ex. den, der kom til Orde her i forrige Samling derved, at en vigtig Bevilling ikke blev givet, fordi man ikke sympathiserede med vedkommende Minister. Denne Bevilling, som gjaldt om noget for Landets Vel i det Hele meget Vigtigt, vilde man have givet, dersom man havde kunnet sympathisere med vedkommende Minister, men ellers ikke. Se, mine Herrer, den Slags Berøggunde er af dem, som forekomme mig at være særlige. Jeg tror, at vi vel maa lægge Mærke til, at der ligger en stor Fare i enhver konstitutionel Forsætning, og naar det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) har bebrejdet eller i det Mindste antydnet det for muligt, at de konstitutionelle Forsættingers Tid maaske kunde nærme sig sin Ende, saa maa jeg tillade mig at tilføje, at en Hovedgrund dertil ligger dert, at de valgte Forsamlinger ikke have forstaaet at frigjøre sig for den Slags Hensyn, som jeg her taler om. Saa snart vi begynde ikke at begynde et for os liggende Forslag efter dets eget Indhold og Værd, men efter, hvorledes vi synes om de Mænd, der have fremlagt det, grave vi en Grav under vor egen Forsætning, som vel kan være ringe og ubetydelig fra Begyndelsen af, men jo mere vi komme ind i den, desto dybere vil den blive; thi Følgen deraf vil være, at Sagerens Afgjørelse ikke bliver afhængig af, om de fremsættede Forslag ere i Sandhed gode og nyttige, men den vil blive afhængig af den menneskelige Vidensskabelighed, og dette er den mest vækkende Grundvold, hvorpaa en Statsbygning kan staa. Man vil derfor ogsaa se, at de Steder, hvor den konstitutionelle Forsætning har trivedes, har været saadanne Steder, hvor Nationens Representanter have forstaaet at underordne deres personlige Hensyn og Ønsker under Hensynet til det almene Vel. — Nu er det altså, jeg siger, at der er to Maader at gaa frem paa; enten kan den ene Part give efter, eller ogsaa kan den anden det. Den ærede Forslagsstiller sagde — eller i det Mindste forstod jeg ham saaledes —, at Flertallet her i Thinget ved at fremtvinge en Opløsning af Folkethinget havde underkastet sig Valgernes Dom, og det kunde